

І гужому наугайтесь,
И свого не чурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція: Адміністрація,
"Svoboda", 81-83 Grand
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0221
УНСоюз: HENDERSON 5-8740
Тел.: з Нью-Йорку:
BARRY 7-4125
УНСоюз: BARRY 7-5337

РІК LXVIII Ч. 154. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 16-ГО СЕРПНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 16, 1961 No. 154. VOL. LXVIII.

У ВАШИНГТОНІ ІДУТЬ БЕЗУПИННІ НАРАДИ В СПРАВІ БЕРЛІНУ

КОМАНДУВАННЯ ВОСННОЇ ФЛЮТИ ЗДА ВИРІШИЛО ПРОДОВЖИТИ НА ОДИН РІК АКТИВНУ СЛУЖБУ 27,000 ОФІЦЕРІВ І ВОЯКІВ

Вашингтон. — Викликана замкненим границі між Західним і Східним Берліном ситуація є головною темою нарад і конференцій, що їх відбуває президент Кеннеді із членами свого уряду, передусім з державним секретарем Діном Раском, секретарем оборони МакНамаром та шефами штабів окремих збройних сил. Президент Кеннеді, вернувшись з короткого невідомого відпочинку в Кейп Код, відбув негайно в понеділок дня 14-го серпня ц. р. конференцію з американським амбасадором до Москви Люелліном Е. Томпсоном, мол., що відіждас наближчим часом знову до Європи і після того пробіє окрему нараду з державним секретарем Раском. Водночас із цим Президент ознайомився із звідомленням окремої наради представників командування, державного департаменту й експертів для справ Німеччини, як теж представників Великої Британії та Франції, яка відбулась у Пентагоні і на якій обговорювалося витворення в Берліні ситуації й обмірковувано заходи, що їх мали б запобігати у відповіді ЗДА і їх західні союзники. Під час цієї конференції обговорювалося можливість замк-

ВПРЕОСВ. КИР АМВРОЗІЙ СЕНИШИН НАЙМЕНОВАНИЙ НА МИТРОПОЛИТА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЗДА З ОСІДКОМ У ФІЛАДЕЛФІЇ

Папа Іван XXIII створив також нову українську католицьку єпархію з осідком в Шикаго, найменувавши для неї нового єпископа ВПреосв. Кир Ярослава Габра, дотеперішнього монсінйора й пароха в Перт Амбою. Кир Йосип Шмондюк найменований новим єпархом Стемфорду.

Рим, 14-го серпня. — Святий Отець Папа Іван XXIII найменував ВПреосв. Кир Амврозій Сенишину, дотеперішнього єпископа Стемфорду та єпарха Стемфордської Української Католицької Дієцезії, на Митрополита Української Католицької Церкви в З'єднених Державах Америки з осідком у Філадельфії — повідомлено тут сьогодні офіційно. Рівночасно повідомлено, що Папа Іван XXIII створив нову Українську Католицьку Єпархію з осідком в Шикаго, яку очолюватиме новонайменований єпископ ВПреосв. Кир Ярослав Габра, дотеперішній монсінйор і український католицький парох у Перт Амбою. Преосв. Кир Йосип Шмондюк, який після смерті першого Митрополита Української Католицької Церкви в ЗДА, ВПреосв. Кир Константина Богачевського в січні ц. р. виконував обов'язки адміністратора Філадельфійської Метрополії, найменований на Стемфордського українського католицького єпарха та займе місце, яке досі займав новонайменований Митрополит, ВПреосв. Кир Амврозій Сенишин.

Найменування ВПреосв. Кир Амврозій Сенишина Митрополитом Української Католицької Церкви в ЗДА сходиться майже щодо дня із 30-річчям свяцтва нового зверхника Української Католицької Церкви в ЗДА, ВПреосв. Кир Амврозій, ЧСВВ, народився в Старому Самборі в Західній Україні 23-го лютого 1903-го року в українській урядничій родині. Закінчивши початкову освіту в рідному місті та середню освіту в інституті св. Іоасафа, настоятеля якого був теперішній Архископ Преосв. Кир Іван Бучко, теперішній Митрополит вступив до монастиря ОО. Василіянів у Крехові, де й відбув новіціат. Теологічні і філософські студії відбув у колегіях у Лаврові, Поборні та Крестині.

Іх Екселенція Кир Амврозій Сенишин, новий Митрополит Української Католицької Церкви в ЗДА

Кардинал Чіконіяні призначений на державного секретаря Ватикану

Рим. — Папа Іван XXIII призначив кардинала Амлето Джованні Чіконіяні наступником померлого кардинала Доменика Тардіні на становищі державного секретаря Ватикану. Кардинал Чіконіяні має понад 75 років і він був до недавнього часу членом Східної Церкви. На голову Конгрегації для Східної Церкви призначено монсінйора Габріеле Кусса, який — за газетними вістками — буде призначений на найближчому конкляві. Кардинал Чіконіяні жив впродовж останніх 25-ох років у Вашингтоні, як Апостольський нунцій. Водночас Папа проголосив різні інші призначення у зв'язку з смертю кардинала Ніколя Каналі. Державний секретар Ватикану керуватиме зв'язками Апостольської Столиці з закордонними урядами.

Кардинал Амлето Джованні Чіконіяні — новий державний секретар Ватикану

В СЕНАТІ ПОЧАЛИСЯ ШИРОКІ ДЕБАТИ НАД ПРОГРАМОЮ ЗАКОРДОННОЇ ДОПОМОГИ

Вашингтон. — Започатковані в понеділок 14-го серпня ц. р. в Сенаті дебати над запропонованою урядом програмною доповіддю до Конгресу про продовження цілорічної допомоги ЗДА для закордонної, продовжувалися цілий сім годин. Після відкриття Сенатом в п'ятницю минулого тижня додати до запропонованої законопроекту, який заперечував в основі право Президента робити асигнування на закордонну допомогу і призначення на здійснення цієї програми суми у висоті 8.800.000.000 доларів, понеділова дебата йшла головним чином над проблемою більш ефективного вряду і контролю Конгресу над здійснюванням програми закордонної допомоги. Почалася обговорення згаданого законопроекту також і в Палаті Репрезентантів, де найбільше дискусії викликала проблема уповноваження для секретаря скарбу позичати гроші на закордонну допомогу. В Сенаті були запропоновані різні додатки до законопроекту, спрямовані на те, щоб дати Конгресові якнайефективніший контроль над позичками, укладаннями урядом з фондів призначених на закордонну допомогу. В дебатах переважала тенденція, щоб дати урядові бажані йому повноваження на протязі п'яти років з тим, що кожного року мала б бути передавана на розгляд Конгресу програма укладання цих позичок разом із цілим бюджетом закордонної допомоги.

Ген. Керролл призначений директором Оборонної Розвідчої Агенції

Вашингтон. — Секретар оборони Роберт С. МакНамара призначив генерала лютетства Діозефа Ф. Керролла, колишнього агента Еф-Бі-Ай, на директора новоствореної Оборонної Розвідчої Агенції. Ця агенція об'єднуватиме функції і завдання в ділянці збирання розвідчих інформацій, що були виконували досі незалежно Армією, Флотом і Лютетством. Створення цієї агенції має на меті координацію й упрощення усієї військової розвідки ЗДА й вилідування непотрібних повторень та зударів у роботі окремих військових розвідок. Генерал Керролл, що досі виконував функцію генерального інспектора лютетських збройних сил ЗДА, перейшов на військову службу 1947 року, «відступлений» Федеральним Бюром Інвестицій для організування розвідної діяльності в лютетстві. Оборонна Розвідча Агенція зв'язуватиме секретареві оборони через командування окремих збройних сил. Незабаром має бути призначений ще заступник керівника цієї агенції і її шеф штабу. Всі вони мусять бути активними військовиками.

В АМЕРИЦІ

● Деякі американські студенти й студентки Нової Англії, що відвідували студійний подорож до Африки, прибули до Африки 12-го серпня до Аддіс Абеби в Етіопії. Під час своєї поїздки по Африці вони відвідали 18 країн і територій. Подорож почався 16-го червня ц. р.

● Конгресмен Е. Селлер, голова правничої комісії Палати Репрезентантів заявив, що він подасть на розгляд Конгресу законопроект про піднесення плати федеральним суддям на 5.000 доларів. Федеральні суддівські статті одержують тепер по 22.500 дол. річно, значить, стільки ж само, що члени Палати Репрезентантів і Сенату.

● Крайова адміністрація аеронавтики і космічних просторів ствердила, що советський сателіт "Восток II", яким мав летіти Герман Тітов навколо Землі, перелетів над територією ЗДА і Канади щонайменше 9 разів і то здебільше над північними частинами північної Америки, в тому й над територією американських ракетних проб біля Кейп Канаверал, в Нью-Мексико і в Монтані.

● Пам'ять Мерле Брасі Вільямсон, що померла в минулу неділю у Нью-Йорку на 81-му році життя, що чотири роки тому, маючи вже 77 літ, перейняла після смерті своєї сестри Ізабел, видавничої тижневика "Ді Вільдджер", органу мистецької діяльності в Нью-Йорку, Грінвіч Вільдджер. Цей тижневик був заснований родинною парі Вільямсон в 1933 році і має тепер наклад 27.000 примірників. Його видавали брат померлої, потім названа сестра, перш ніж вона Мерле Брасі. Після її смерті дальше видання тижневика перейняв її син.

В Домініканській Республіці відбулося опозиційне до режиму Трухільйо зібрання

Пуерто Плята. — Вперше від кількох десяти років відбулося тут у неділю дня 13 серпня ц. р. спокійно і без перешкод з боку поліції зібрання політичних угруповань, опозиційних до режиму астамовленого покійним генералом Домініканського Союзу Елібіо де Хесусе Кабрера, який позичив своє авто для коментарів опозиційних часописів. Відбулося опозиційне зібрання вважають початком зміни режиму. Демонстрація тривала цілих чотири години і за той час поліція стояла спокійно, не втручаючись ні до промов, ні до антирежимних свідань. Спокій був закаламучений тільки повідомленням, що в недалекій місцевості був убитий прихильником режиму член, названого вище Громадянського Союзу Елібіо де Хесусе Кабрера, який позичив своє авто для коментарів опозиційних часописів. Відбулося опозиційне зібрання вважають початком зміни режиму. Демонстрація тривала цілих чотири години і за той час поліція стояла спокійно, не втручаючись ні до промов, ні до антирежимних свідань.

Громада в Шикаго приготується до Союзового Дня в найближчу неділю

Шикаго. — В найближчу неділю, 20-го серпня, місцева Українська Громада матиме свій вже 26-ий з черги Союзний День, інтенсивну підготовку до якого саме тепер завершується. Інформують п. Михайло Харла, секретар Організаційного Комітету Відділу УНС в Шикаго, що організує цю імпрезу. День відбудеться на майдані Ергард Гров в по-позднішніх годинах і в ньому візьме участь головний представник УНСоюзу п. Йосип Лісигір. У програмі дня, крім формальностей і промови гостя, включена ярмарочність, перелік перехідного прапору УНС за найбільші успіхи в організуванні нових членів. Великою atrakцією цих щорічних уже Союзних Днів у Шикаго є вибір королеви УНСоюзу цієї великої метрополії на 1961-62 рр. Передбачено також великі нагородження, як і виставка, що відбудеться в сумі 50, 35 і 15 доларів, так і у вартісних предметах, як телевізійний і радіо-

У НАЙБЛИЖЧУ СУБОТУ КОНЦЕРТ МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Кергонскон. — У рамках щотижневих культурно-мистецьких і розвагових імпрез на цій оселі УНСоюзу в Кетскільських горах відбудеться в найближчу суботу, 18-го серпня, концерт молодих талантів, при співучасті хору працівників Союзівки під диригентурою проф. Вол. Ціска. В концерті виступлять піаністка Марія Ціска, стипендіантка музичної шко-

3 приводу відвідин Мікояна в Токіо відбулись демонстрації проти комуністів

Токіо. — В минулу неділю, 13-го з східно-американського часу, у Токіо був понеділок, приїждів до столиці Японії перший советський віцепрем'єр Анастас Мікоян, щоб відкрити советську торговельно-промислову виставку. Формально Мікоян прибув як приватна особа на запрошення прихильників советсько-японської торгівлі, але японський уряд подав згоди до відома, що триватиме його, як члена советського уряду. На демонстрації зібралося коло 2.000 японських комуністів, які уладили Мікоянові бурхливу овітацію, але й спровокували контр-демонстрацію японських патріотів. Японські патріоти мали жалюгідні відзнаки та ходили з транспарантами "Геть з Мікояном". Японські власті сконстатували 7.000 поліцейських, які обсадили демонстрацію і не допустили до біганини, зокрема, пильнували будівництво советської амбасад. Газети заповіли, що прем'єр Гаято Ікеда прийме Мікояна, який напевне буде старатися різними об'явленнями та погрозами відтягнути Японію від титанічного союзу з Америкою. Мікоян є першим советським "достоїнством", що відвідує Японію. Загарбавши після останньої світової війни Курільські острови, більшовики безпосередньо загрожують Японії, не рахуючи советських владних фортець на східно-азійському побережжі. Тому Японія мусить рахуватись з советською потугою.

АДЕНАУЕР ЗАПОВІДАЄ ТОРГОВЕЛЬНІ САНКЦІЇ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

У БЕРЛІНІ ВОРОЖО НАСТРОЄНЕ НАСЕЛЕННЯ ЗБЕРІГАЄ СПОКІЙ. — ПОСТІПНА РАДА НАТО ВІДБУЛА НАДЗВИЧАЙНЕ ЗАСІДАННЯ

Бонн. — Західно-німецький канцлер Конрад Аденауер заявив, що західні держави, мабуть, рішати проголосити повне ембарго на експорт товарів до СРСР і його сателітів, якщо не можна буде дійти до згоди з Советським Союзом. "Не можемо причинювати до збільшення економічної сили Советського Союзу — заявив 85-літній канцлер — якщо Москва не погодиться на розумні переговори і державами Атлантичного альянсу". Конрад Аденауер покликався на будинок прихильних становити державного секретаря Діна Раса до думки про зрівняння всіх торговельних зв'язків з комуністичними країнами. Аденауер ствердив, "попад у великий сумнів", що відповідальним за останній промі комуністичний в Берліні є виключно лише Советський Союз. Він нагадував "незаконні акти" комуністів в Берліні і заявив, що Західна Німеччина є в "безперервних нарадах" з своїми західними союзниками щодо контрзаходів, що їх треба вжити для протидії цьому комуністичному наступові в Берліні. Відвізання Східного Берліну і Східної Німеччини від Заходу Аденауер характеризував, як банкрутство тамошнього комуністичного режиму, що мав проти себе ворожість всього населення, що його мусів запропорити в один великий крайовий концентраційний табір. Аденауер констатував в минулий понеділок з амбасадорами ЗДА, Англії і Франції. Так само в Парижі збралася тамошня постіпна Рада НАТО на надзвичайне засідання. Амбасадор ЗДА при НАТО Фінлетер знаходиться тепер на нарадах в Вашингтоні і його заступав на засіданні Ради НАТО Ельбридж Дурброн. Справу Берліну доповідав на засіданні Ради НАТО генеральний секретар д-р Дірк Стіккер. В офіційному комунікаті сказано, що 15 представників членських країн НАТО обмірковували "односторонні і незаконні акти" східно-німецького уряду та їх наслідки в цю країну НАТО. Статейка в найбільшій увагою за берлінськими подіями". Англійська преса відразу заявила про зрівняння торговельних зв'язків з комуністичними країнами, бо воно — мовляв — "погіршить ситуацію" і "пошкодить Заходові". Зате французька преса, з винятком одного комуністичного "Л'Ю", каже, що це буде втрата при тій ситуації. Зате комуністична преса стверджує, що двох тунісців під час смертельної туніської території французького артилерією з-поза альжирського кордону. Місцевості, що про них згадує туніський комуніст, лежать на кордоні з Альжиром і відомі, як випадки бази арабських партизанів проти французьких військ в Альжирі. Французи нерозуміють, чому тунісці не зацікавлені в тому, що всі ті образи знамениті відомі колекціонери і знавці мистецтва.

Східно-берлінські власті проголосили заборону для руху авт з Західного Берліну до Східного, які не мають окремого дозволу. Пояснюється, що нову шikanу "зловживаннями для цілей шпигунства". Зате пізній рух з Західного Берліну до Східного залишено одвертим. Перевозка в асфальт поштою — листів, телеграфічних і телефонічних сполук між двома частинами міста. Західно-берлінські власті, мабуть, заборонять своїм 13.000 робітникам продовжувати працювати в Східному Берліні. Берлінці та взагалі німці обурені — за твердженням американської преси — браком рішучої контр-акції з боку Заходу, але водночас признають, що треба винести ситуацію, в якій східні німці могли б експлуатувати до нового бунту, що спричинив би тільки великий пролив крові та міг би довести до вибуху нової війни.

Тунісія знову оскаржує Францію в агресивних діях

Туніс. — Туніський офіційний комуніст оскаржує французьке військо в Альжирі, що воно пробавало переступити альжирсько-туніський кордон в обширі Руїлі. Французька військова експедиція бунтівно складалася з сильного відділу піхоти й танків та була підтримувана чотирма легкими бомбардувальниками типу Б-26. Туніське військо відперло французів, — але в комунікаті нічого не кажеться про будь-які втрати при тій сутичці. Зате комуністична преса стверджує, що двох тунісців під час смертельної туніської території французького артилерією з-поза альжирського кордону. Місцевості, що про них згадує туніський комуніст, лежать на кордоні з Альжиром і відомі, як випадки бази арабських партизанів проти французьких військ в Альжирі. Французи нерозуміють, чому тунісці не зацікавлені в тому, що всі ті образи знамениті відомі колекціонери і знавці мистецтва.

У СВІТІ

● Жидівські провідники в Ізраїлі випрацюють переведення судового процесу проти Адольфа Аїхмана між іншим також тим фактом, що від часу захоплення Аїхмана ізраїльськими агентами в Аргентині в Західній Німеччині і інших країнах дуже посилилися переслідування іттерських альянсів. В колишній старинній елітарній поліцейській гвардії СС єдиним самоуправством в Західній Німеччині, Австрії і в Канаді. Аргентина стала охотніве видавати надісметським іттерам.

● У Південній Франції, в місті Екс-ан-Прованс, невідомі альянці викрали з публічної виставки нім образи французького артисета-малюра з після-імпресіоністичної доби, Поль Сезанна, на збірку вартістю коло двох мільйонів доларів. Всі ті образи були позичені в французьких, англійських і американських музеях та галерей. Вони були обезличені проти крадіжки, а згодом буде дуже трудно продати їх тому, що всі ті образи знамениті відомі колекціонери і знавці мистецтва.

● Чен Ченг, віце-президент і прем'єр Вільямов Китаю, вернувся на Формозу з своєї подорожі до ЗДА. Його вітали, як триумфатора, вітаючи його за його відвідування та успіхи під час перебування в Америці.

День українського вояцтва в Шикаго

7 травня перша на терені ЗДА станція Братства колективів 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії в Шикаго відзначила свої 10 роковини святкуваннями і посвяченням свого прапора.

Станцію заснували 21-го квітня 1951 р. кол. воєни І УД УНА, що 1943 року відігнали військовий однострій та писали своїм воляцтвом трудом і своєю шляхетною кров'ю сторінки історії Дивізії, викликаючи безсмертну славу в важких боях за волю Рідної Землі. Хоч переможені і розсіяні по всіх континентах, вони не склали зброї нападників, ані не припинили боротьби. Вони ведуть і вести будуть і ще більше посилено, виховуючи нові кадри військової сили, яка в слуху хвилює станом до остаточної перемоги боротьби.

3-го ж дня існування Станція включилася в активну працю громадського життя і відзначення цієї праці виявилось у 10-річчя її діяльності.

На це святкування прибув кол. командант УНА ген.-пор. Павло Шандрук, який вже в суботу 6 травня в домі СУМА на чайному вечері мав товарицьку зустріч з кол. своїми воляками і старшинами. Вечірній, якого трестмайстер був д-р Р. Ковальський, відвідувач у пам'яті учасників недавнє наше славне воляцтво минуло.

Другого дня вранці генерал Шандрук взяв участь в Богослуженнях у церкві св. Миколая, св. Володимира і св. Софії, а по полудні того дня був присутній на посвяченні прапору і святкуванні 10-ліття Станції, які відбулися в домі СУМА при повноценній громадською залі.

Свято відкриває голова Управи Станції п. Б. Кашуба, а вступне слово виголосив Л. Рихтицький. Акту посвячення прапору довершив парох церкви св. Миколая о. д-р Атаназій Пекар ЧСВВ, який у своїх пастирських словах вказав на значення цього акту та закликав міцно гуртуватися під ним

Михайло Харів

Комуністи промовчують правду про втечу східних німців на Захід

Москва. — Московське радіо передало щойно в пів дня після закриття східно-німецького кордону вістку про ту подію, але воно й далі промовчало головною причиною того кроку — масову втечу східних німців на Захід. Совєтське радіо та совєтська преса систематично промовчує про велику подію і навіть офіційний комунікат Варшавського пакту, де втечу німців на Захід записується у винуватих західних "інтриганів", був поданий ТАСС-ом — англійською мовою. Тим часом від минулої суботи по полудня по 5-ту годину попол. останньої неділі зареєструвалось на центральному бізнес-центру пункти в Марієнфельде в Західній Берліні 4.130 осіб, і всі вони втекли з Східної Німеччини перед закриттям кордону до Західного Берліну. 800 осіб з-посеред них прихилили до Західного Берліну у відвідинах до кравчих і приятелів і хотіли були вернутися, але після закриття кордону рішення залишатися і також зареєструвались, як втікачі. Західні радіостанції широко почали інформувати світ про нову залізну заслонку, спущену комуністами в Берліні. Радіо Вільної Європи надавало вісточки про це до ЧСР, Польщі, Мадриду і Румунії в мовах тих країн, подаючи здебільша оповідання очевидців про рухні совєтських військ і поведення східно-німецької поліції, щоб здавалось в коріні демонстрації та протиставити сподіваному повстанню. Передаю також пересторогу канцлера Аденауера і західно-берлінського посла адміра Брандта, щоб населення Східної Німеччини зберігало спокій. Голос Америки передавав ці вістки на 36 мовах.

Скінчився процес Айхмана в Єрусалимі — оборонець жадає звільнення

Єрусалим. — В понеділок 14-го ж. закінчився судовий процес проти нацистського злочинця Адольфа Айхмана, якому акт оскарження закидав головну роль в убитві 6-х мільйонів євреїв за другої світової війни, промовою оборонця д-ра Роберта Серванціуса. Цей останній вніс на звільнення обвинуваченого, не так з уваги на проблематичність його вини, як з уваги на людське милосердя, довгий час, що минав від нацистських злочинів, та моменти правнотформальної натури. Оборонець звернувся у виступі, що Айхмана охопило рік тому з Аргентини та суджено за законом, що його видано вже після того, як скінчилась війна і були докрані всі злочини, за які суджено Айхмана. Серванціус заявив, що присуд не повинен бути актом пієти, тільки справедливості і повинен базуватися на "Соломонових присудках". Оборонець промовляв 5 годин, сухо, правдиво, не звертаючи уваги на реакцію ворожої галерії та адресує свою промову виключно до суддів. Він прославляв судовий трибунал за його спокої і об'єктивне ведення судового процесу. Він не виправдував Айхмана за те, що він робив, а лише підтримував твердження А. Айхмана, що Айхман не був наказодавцем, а виконував лише злочинні накази своїх зверхників. Д-р Серванціус покликався на такі факти масового винищення невинних людей, як скинення американцями атомної бомби на Гіросіму та бомбардування а н г л і й цями Дрездену. Процес Айхмана тривав від 11-го квітня ц. р. Присуд буде проголошений в листопаді.

Наше прохання

В найкращих виставкових залах Національної Бібліотеки в Мадриді, у дніх від 1-го до 20-го червня 1961, бібліографічною виставкою багачемо відзначити Шевченківський Рік. Патронат над цим нашим святом прийняв міністер освіти п. Хесусе Рубіо Гарсія-Міна, що підписав виставку.

Виставка матиме характер нашого видавничого доробку за роки 1945-1961, але Шевченкові буде присвячене центрально-президентське місце у залах з його власними творами й працями про його спокальне значення у нашому літературному, культурному й політичному житті. Виставка матиме 21 відділ-секцій і повинна дати повну картину нашого культурно-видавничого життя на чужині за останніх 15 років, якого найкращою відбиткою є наше друковане слово: книжка, журнал, часопис, календар, всяка мистецька репродукція, включно до поштової листівки, поштової марки, мистецька програма, відзнака, цеглока-жетон — в українській і якійсьбудь чужій мові. Коли роздобудемо зразки нашого народного мистецтва: різьба, кераміка, вишивка, писанка тощо, тоді наша виставка буде оживлена-прикрашена ними й створить відповідну естетичну атмосферу для відвідувача.

Тому, що ми не диспонуємо тому, що ми не диспонуємо року роздобути ми дуже мало наших видань, зокрема дуже мало масово-чужомовних видань про Україну, майже цілком не диспонуємо ніякими зразками нашого мистецтва, — а залежить нам на тому, щоб ця Шевченківська Виставка була дійсно репрезентативна, просимо: Видавців, Видавництва, Авторів і всіх наших Земляків доброї волі, щоб допомогли нам зrealізувати наш задум, допомагаючи нам різними матеріалами, щоб спільно могли ми достойно зарекомендувати нашу культурну працю під непереможними духовними прапорами Тараса Шевченка в цьому Ювілейному Шевченківському Році. З цієї нагоди

Увага! Увага! Вийшла з друку 1-ша у Вільному Світі монографія про визначного українського кінорежисера п. п. О. ДОВЖЕНКО. Автор книжки Борис БЕРЕСТ. 128 стор. друку. — Понад 80 ілюстрацій кресленим папір. Ціна — \$1.50. Замовлення, разом із чеками чи поштовими переказами, слати: SVOBODA P. O. Box 346 — Jersey City, N. J.

В його тині "НОВЗАР" Т. Шевченка (повне видання) \$0.75 в опраді \$2.95 Замовлення просямо надіслати на адресу: "SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Після невдалої революції в Аргентині

Провідник нової безуспішної революції в Аргентині Оскар Вінсенте Коррес, від'їжджає, арештований, під охороною поліції до в'язниці.

Україністика й слов'янознавство в Манітобському університеті в Вінніпегу в 1960-61

В травні ц. р. покінчилися іспити й зайняття в Департаменті Славистики Манітобського університету в Вінніпегу. Всіх студентів у 1960-61 акад. році було 113. Українську мову й предмет, зв'язані з українознавством, вивчали 32 студенти. В 1960 році Департамент оформив двох перших магістрів славистики: Богдана Климаша й Петра Класеана. В акад. році працювали над магістерськими тезисами й відвідували магістерські курси: Р. Вібе, Вол. Жила й О. Ремєнда. Конкурсні праці про українську літературу в 1960 р. виграли: Вол. Жила (нагороджено стипендією Кредитівки "Карпатія" в висоті \$100) та панна О. Гриценко (Союз Українок Канади — \$50). За найкращі марки в окремих курсах одержали нагородні стипендії: О. Ремєнда — \$100 від Читальні "Прогресив" в Вінніпегу; М. Гаушак — \$100 від Клубу Українських Професіоналістів і Діловиків у Вінніпегу та С. Ярмій — \$100 від Українського Народного Дому в Вінніпегу. Для

Б. Г. С-р.

Непорозуміння в справі Монголії

(Продовження зі стор. 2-ої)

Пришов ніхто, в Монголії й стався в 1924 році щось подібне до того, що сталося й на Україні: на "допомогу" прийшла Москва з своєю армією. Вона поставила при владі комуністів і створила Монгольську Народну Республіку.

Сьогодні пів Монголії (т. зв. Внутрішня Монголія) перебуває й далі в складі Китаю. Як свідчить китайська комуністична преса, там існує сильний "монгольський буржуазний націоналізм", що змагає до об'єднання з Монголією Зовнішньою. Китайські комуністи чистять монгольських комуністів так само, як російські в 30-их роках чистили українських. Ще інший шматок Монголії є зараз в складі РРФСР у вигляді Бурят-Монгольської Автономної Республіки. Якби Зовнішня Монголія була справді як таким російським сателітом, як то кажуть китайські націоналісти, то, очевидно, вона мусіла б давно вже приєднатися до Бурят-Монгольської АССР. Або — навпаки, Бурят-Монголія мусіла б бути в складі Монгольської Народної Республіки. А раз в дійсності монгольська нація є сьогодні роздрана на три частини між трьома державними організаціями, то ясно, що відносини в тій закутній світу складніші, ніж то здається неініформованому оку.

Що китайські націоналісти твердять, що Монголія є частиною Китаю, не дивно. Таке саме твердять російські й польські націоналісти про Україну, французи про Альжир

ТАРЗАН, ч. 4696. Мамут іде на бар'єрі!

Коли Тарзан наблизився до міста тармангані, він побачив постаті, що швидко бігли за-тривожені коло брами...

Він пригадав собі згадку Фона про божка "великого єдиного"... Чому б то не вдатися йому, коли йому вдалося

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 18-го СЕРПНЯ 1961:

НОНКЕРС, Н. Н. — Збори Т-ва "Подільська Січ", Відд. 8, в год. 7:30 веч., в Клубі, при 13 Washington St. — В. Мандай, секр.

СУБОТА, 19-го СЕРПНЯ 1961:

ЧЕСТЕР, Па. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 156, тижня в год. 7:30 веч. — В. Новак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Побір вкладок Відд. 397, від год. 3:43:30 по пол. — від ч. 847 Н. Френклін. — О. Штогрин, секр.

ПІТЕРСОН, Н. Дж. — Збори Відд. 64, в год. 7:30, при 482 Main St. На Зборах буде видана дивиденди. — І. Бурний, секр.

ШОАКР, Н. Дж. — Збори Т-ва "Чорноморська Січ", Відд. 14, в год. 7:00 веч. в Січовім Домі. — М. П. Отрок, секр.

ЛІТВОТ, Мінн. — Місячні Збори Т-ва св. о. Миколая, Відд. 175, в год. 7:00 веч., в залі УНДому, при вул. Мартін. — С. П. Крупка, секр.

Фідель Кастро обвінчував знов ЗДА в організуванні атен-тату на його брата

Гавана. — Кубинський диктатор Фідель Кастро виступив у суботу дня 12 серпня ц. р. з номіни обвинуваченнями проти З'єднених Держав Америки. У своїй промові Кастро закинув ЗДА, що американські офіційні чинники пробували організувати фактивний напад на американську базу в Гватемалі, щоб використати потім цей напад, як претекст для збройної агресії проти Куби. Водночас із цим Кастро виступив із закидом, що ці американські офіційні чинники узурпували на базі в Гватемалі, горстку кубинців у кулестім, доручаючи їм вбити шефа збройних сил Куби Рауля Кастро. Відбулося все це, за словами Кастро, з доручення і під патронатом американської Цієнтральної Розвідки Агенції. Равль Кастро мав бути застрелений під час свого перебування в Сантьяго дня 26 липня ц. р. Гаванське радіо сповістило, що у зв'язку з цими змовами у в'язню 159 осіб, між якими виявлено нібито 12 учасників планованого атендату на Рауля Кастро, як теж співучасників організації нібито американцями "провокаційної" кубинської атаки на базу в Гватемалі. Державний департамент ЗДА і Пентагон відмовилися зайняти становище до цих нісенітних закидів, що з ними виступив уже був у Пунта дель Есто кубинський міністер фінансів Ернесто Гевара і що їх скарактризував Роберт Вудвард, підсекретар ЗДА для південноамериканських справ, як купу брехонь.

Жиди в Совєтському Союзі висловлюють ствердження: Редактор і видавець жидівського журналу "Сетіне" в Шикаго, І. Фішбайн, який зробив критичну подорож по Совєтському Союзі. Він знайшов найнижче по одній сингазі в найбільших кошичних центрах жидів у СССР, при чому переіні, що тільки наостаток віком жиди відвідують ті жидівські святині. Жидівська мова в СССР просилася комуністичною штирелінійною пропагандою. За виробничовою статистикою 13-ох мільйонів сучасних жидів все ще коло 2,500, 000 жидів юніоні жиди в СССР. Але насправді, каже Фішбайн, те, чого навіть Гітлер не вміє був зрозуміти своїми брутальними засобами, за яких 10 років перенесли більшовики — повну ліквідацію жидівства в СССР.

Петра МР-ЧУКА Цар-Соловей Врошура — \$0.35 тверда оправа — \$0.75 Замовляйте у: "SVOBODA" P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

MARKA Company DEPARTMENT STORE 48 E. 7th St. Tel.: GR 3-3550 New York City СВІЖІЙ, ГІРСЬКИЙ МЕД — (1961).

ПРАЦЯ HELP WANTED MALE Досвідченого ФРИЗЕРА. Найвища платня і комісове. STUYVESANT BARBER SHOP 231 East 14th Street New York, N. Y. Tel.: GR 7-9330

BULLARD VERTICAL TURRET LATHE Повний досвід. Постійна праця. SUPREME KNITTING MACHINE Mr. Stanton — VI 6-6500

РОЗШУКА Пошукуую ПАВЛА КОВАЛЮКА, з села Висічка повіт Бродів, який жив у 1946 році в Брусилах. Хто відшукає його, одержавши від мене \$20. Stefan KOWALUK 1804 3rd Avenue New York 29, N. Y.

REAL ESTATE Гарна ПОСІЛКА. 5 миль від Saratoga Springs, N. Y., 5 миль від міст, сходу Saratoga Lake. 9 кімн. дім, 1 1/2 ланки, гар. вода, опал. крите патіо, хідник. 59 акри, потік, стаїна, сараї на 2 анта і т. д. Вудини у знаменитому стилі. Tel.: SR. 67-82 Frank PRAVDA RD 1, Stillwater, N. Y.

ПРО НАШУ МИНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО КНЯЖА СЛАВА Вагатові ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00 "SVOBODA" P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Богдан ЛЕПКИЙ: Маркіян Шашкевич Ціна — \$0.60

Українська Повстанська Армія 1942 — 1952 Книга має 320 сторінок цінного друку, багато ілюстрацій оригінальними фотографіями коштує лише \$3.00. ПЕТРА МР-ЧУКА Цар-Соловей Врошура — \$0.35 тверда оправа — \$0.75 Замовляйте у: "SVOBODA" P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуга ЦІНА І ЧЕСНО Our Services Are Available Anywhere in New Jersey 801 SPRINGFIELD AVENUE IRVINGTON, N. J. NEWARK, N. J. ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК Займається похоронами в БРОАКС, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. Контрольована температура Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568